Jaargang 116. Zondag, 8 Maart 1857. No. 29.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

Herijk.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen bij deze ter kennis van allen die daarbij belang hebben, dat der **HERIJK** van **LENGTEMATEN** en **GEWIGTEN** in deze Gemeente zal plaats hebben:

Voor de Ingezetenen wonende in de Letters E, F, G en H van den 9den tot en met den 13den Maart e.k.

Voor die in de letters I, K, L en M van den 16den tot en met den 20sten Maart e.k.

Voor die in de letters N, O, P en Q van den 23sten tot en met den 27sten Maart e.k.

Voor die in de letters R, S, T en U van den 30sten Maart tot en met den 3den April e.k., en

Voor die in de letters V, W, X, IJ en Z van den 6den tot den 10den April e.k.

[illegible] 12 en van 2 tot 5 uur.

[illegible] worden ten ernstigste gewaarschuwd, [illegible] vastgestelde tijden hunne Maten en Gewigten ter Herijk aan te bieden, ten einde zich vrij te waren van de straffen op hun verzuim ten deze bepaald bij Koninklijk besluit van den 30sten Maart 1827 (*Staatsblad* no. 13). — Voorts worden zij opmerkzaam gemaakt, dat de Maten, alvorens ter IJking te worden aangeboden, behoorlijk moeten worden schoongemaakt.

GRONINGEN, 20 Februarij 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Groninger Straatvuilnis.

PUBLIEKE VERKOOPING op WOENSDAG den 11den Maart 1857, ten Huize van K. J. NEVEN, te *Hoogezand*.

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

Het huis van volksafgevaardigden der Unie betoont weinig belangstelling in de verbinding van Noord-Amerika met Engeland door eene onderzeesche telegraaflinie, waartoe eene te Londen gevestigde maatschappij concessie en geldelijke ondersteuning vraagt. Het voorstel van den president, om dat verzoek in te willigen, is door den senaat aangenomen, maar door het huis vooreerst buiten behandeling gehouden en aan zijne commissie voor zaken rakende het postwezen verzonden. Dit besluit is met 112 tegen 74 stemmen genomen. Het voornaamste bezwaar tegen het voorstel schijnt te zijn, dat de aan te leggen telegraaflinie aan weerskanten op Engelsch grondgebied zou uitloopen, en dat alzoo de beide uiteinden in de magt van Engeland zouden zijn.

Een later berigt uit New-York van den 19den Febr. meldt evenwel, dat het huis der vertegenwoordigers de onderzeesche telegraafwet heeft aangenomen met de wijziging, dat de ingezetenen der Ver. Staten van die lijn zullen mogen gebruik maken voor altijd in plaats van voor 50 jaren en zulks op gelijke bedingen als de bewoners van Groot-Brittanje. Nu zal de senaat deze wijziging nog moeten goedkeuren.

CHINA.

Waren de vijandelijkheden tusschen Engeland en China tot nu toe tot Canton bepaald en bestond er nog altijd de hoop, dat de regeringen van beide staten die vijandelijkheden in den beginne zouden smoren en geen aanleiding daaruit zouden nemen om tot een algemeenen oorlog over te gaan — dat uitzigt is nu wel vervlogen, nadat èn het Engelsche kabinet verklaard heeft geene wijziging te willen brengen in zijne politiek en nieuwe versterkingen naar Hongkong afzendt, èn de Chinesche regering maatregelen neemt om den oorlog op uitgebreide schaal voort te zetten. Deze gezindheid blijkt uit haar besluit om de vijf Chinesche havens, welke voor de Europeanen geopend waren, in staat van beleg te stellen.

De Chinesche regering heeft daaromtrent het volgende bepaald:

1) Het is tot nader order aan al de bewoners van het Hemelsche Rijk verboden, om handel te drijven met de onderdanen van H. M. de Koningin van Groot-Brittanje.

2). De opiummarkten, voor den handel der beide natiën geopend, zijn voorloopig gesloten. (Deze markten waren aan zeer strenge reglementen onderworpen en er kon slechts eene bepaalde en zeer beperkte hoeveelheid opium worden verkocht.)

3). Rondom de vijf aan de Europeanen geopende havens, wordt een cordon troepen geplaatst, bestemd om de vreemdelingen te beletten binnen in het rijk te dringen. De kanalen en wegen zijn voor hunne goederen gesloten, die bij overtreding in beslag zullen worden genomen.

4). Sluikerij zal, tot nader order, met den dood worden gestraft.

5). De keizerlijke vloten en troepen zullen de Engelschen moeten aantasten, overal waar zij hen zullen ontmoeten, vermits de met hen gesloten verdragen zijn geschorst.

6). De straf voor de overtreding der hierboven vermelde bepalingen, zal voor de Chinezen zijn de dood, voor de vreemdelingen gevangenzetting tot aan het herstel van den vrede.

7). De bepalingen dezer besluiten zijn niet van toepassing op de markten op de landzijde aan de Siberische grenzen.

Dit besluit, hetwelk met eene oorlogsverklaring gelijk staat, treft de handelsbelangen van de buitenlanders in het algemeen en bovenal die van de Engelschen met een zwaren slag. Opmerking verdient daarbij de uitdrukkelijke verschooning van Ruslands handel, onder het 7de punt, zoodat zich de vraag opdoet, of niet Rusland ook hier de hand in het spel heeft.

(In verband hiermede, deelt de Parijsche *Constitutionnel* een' brief mede uit Petersburg van den 24sten Febr., welke, zoo hij waarheid bevat, menig raadsel zoude ophelderen en de taktiek van de Russische drukpers tegen *Palmerston's* Aziatische staatkunde toelichten zoude. Deze brief meldt, met het oog op de jongste berigten uit China, dat de Russische invloed sedert de twisten met de Engelschen te Peking, overwegend en uitsluitend geworden en de Russische zending door eenige in de school der diplomatie gevormde personen versterkt is. De invloed van de Russische zending, heet het verder, is thans te Peking van dien aard, dat niets geschiedt zonder dat deze geraadpleegd is. Op den raad der hoofden dier Russische zending zoude een tweejarige wapenstilstand tusschen de keizerlijken en de rebellen tot stand gekomen zijn, ten einde gemeenschappelijk de Engelschen van alle punten op de kusten te verdrijven. Evenwel vereischen deze berigten allezins nadere bevestiging. Men houdt het echter te Parijs voor niet onwaarschijnlijk, dat de pijl, die *Yeh* te Canton afschoot, in eene Russische smederij gescherpt is.)

Toen genoemde bepalingen der Chinesche regering te Hongkong waren bekend geworden, hebben dadelijk alle Chinesche bedienden, koelies enz. aldaar de Engelsche huizen waar zij werkzaam waren, verlaten, of zijn, volgens eene andere lezing, weggezonden, omdat men meende niet langer op hunne eerlijkheid te kunnen vertrouwen.

Te Amoy zou de admiraal *Guérin*, bevelhebber van het Fransche eskader in de Chinesche wateren, zich min of meer in de noodzakelijkheid gezien hebben 400 zijner manschappen ter beschikking der Engelschen te stellen, ten einde hen te kunnen verdedigen; terwijl eindelijk de Portugesche stad Macao door talrijke benden plunderaars als het ware belegerd wordt, waardoor die stad bijna met eene uithongering wordt bedreigd. Dit geschiedt thans in een blinden haat tegen alles wat vreemdeling is.

Treurig zijn ook de tijdingen, vervat in een te Rotterdam met de laatste mail uit China ontvangen brief van mevrouw *Johnson*, geboren van *Medenbach Wakker*. De waardige vrouw meldt daarin, dat vele Europeërs, voor de woede der Chinezen vreezende, zich naar Singapore hadden begeven, doch dat de heer *Johnson* daartoe nog geene vrijheid vond, terwijl zij hem niet wilde verlaten. Zij berigt onder anderen verder, dat een prijs van 900 dollars op het hoofd der Europeanen is gesteld; dat de scholen zijn ontbonden, ook die van de briefschrijfster; dat geen Chinees de Europeanen meer wil dienen, zoodat deze alles zelve moeten verrigten, en dat de Europeanen in gedurig gevaar van brand en plundering leven. Dringend vragen zij, dat men hun in de gebeden gedachtig zij.

In een brief uit Batavia van den 9den Januarij leest men, na eenige reeds bekende mededeelingen van het onlangs in China gebeurde, nog het volgende: In Japan moeten ook verwikkelingen zijn ontstaan, waarvan de gevolgen moeijelijk te berekenen zijn. Eene Engelsche stoomboot heeft de haven van Nagasaki geforceerd en is, na de ketting, met welke de haven gesloten was, aan stuk gestoomd te hebben, met nog een oorlogsfregat aldaar ten anker gekomen. Hoewel Nagasaki, van die zijde vooral, zeer versterkt is, hebben toch de Japansche overheden gelukkig niet gewaagd die vaartuigen met geweld te verdrijven. Het is te vreezen dat de Europesche mogendheden hunne handen vol zullen hebben, om tegen die twee magtige rijken op de oostkust van Azië bestand te zijn. China ontdoet zich meer en meer van zijne overcomplete bevolking; velen verhuizen naar Australië, anderen zetten zich neder op de eilanden van den Oostindischen Archipel, terwijl duizenden naar Amerika worden overgevoerd. Het is niet te berekenen, welken invloed dat ontzaggelijk rijk, welks bevolking thans op 340 millioen geschat wordt, na verloop van weinige jaren verkrijgen zal.

— In een werk van den heer *de Ferrière le Bayer*, die in 1843 het Fransche gezantschap naar China als eerste secretaris van legatie vergezelde, leest men het volgende over de uitbreiding der Chinezen: »Als men de landengte van Suez overgegaan is, vindt men de Chinezen overal — op Bourbon en Mauritius, in Indië, in den Indischen Archipel, in den hoofdzetel der Maleijers, op de Philippijnen — en allerwege behouden zij, in weerwil der kruisingen en verwijderingen, onvergankelijk de natuurlijke type van hunnen volksstam, mitsgaders het zedelijk karakter van hunne natie. Men verplaatse twintig Chinezen in het bosch van Boulogne of in Hydepark, huwe ze met Fransche en Engelsche vrouwen, en men zal binnen eene eeuw in de omstreken van Parijs en Londen een Chineesch dorp hebben, dat door zijne huizen, zijne pagoden, het gelaat, de levenswijs, de kleederdragt der ingezetenen zoo Chineesch is als Nanking of Peking. De Chinesche type plant zich, even als de Joodsche, van geslacht tot geslacht, trots de vermenging des bloeds, met buitengewone hardnekkigheid voort, en de door de onveranderlijke overlevering verkregene zeden en gebruiken veranderen in niets door de aanraking met gebruiken en zeden der overige volken.

Wáár de Chinezen zich ook nederzetten, geschiedt het op vreedzame wijze, onder de banier van den arbeid. De slavernij is haar einde nabij; als er geene slaven meer zullen zijn, zullen er buiten Afrika ook geene negers meer zijn; in hunne plaats zullen de Chinezen komen. Zij zullen komen met hunne winzucht, hunnen ijver tot arbeid, hunne spierkracht, hunne ervarenheid en hunne geschiktheid, maar ook met hunne zucht voor geheime genootschappen en hunne neiging om zich afgezonderd te houden, en eenen staat in den staat te vormen. Dit verschijnsel zal iets zonderlings en merkwaardigs zijn, maar ik twijfel er niet aan, of de Chinezen zijn bestemd om in de tusschentropische wereld eenmaal de leemte aan te vullen, die de afschaffing aldaar veroorzaken zal; men zal hen noodig hebben, hen roepen, en niet op hen behoeven te wachten. Doch welken trap van beschaving zij ook met zich brengen zullen, ligt er toch iets afschrikkends in de gedachte, dat zij mogelijk blijven wat zij zijn, en voor Westerschen invloed geen ingang bij zich toelaten. De Chinees, zoo als wij hem op Manilla, Singapore en Malacca gezien hebben, is arbeidzaam, verstandig, levens- en lachlustig, beleefd en zelfs complimenteus; maar daarbij is hij ook valsch, huichelachtig, leugenachtig, tot diefstal geneigd, zelfzuchtig, hartstogtelijk ingenomen met het spel, de opium, het zingenot, weinig medelijdend, wraakgierig en steeds bereid om in het duister der geheime genootschappen komplotten te smeden."

TURKIJE.

Het overlijden van den caïmacan van Moldavië, den heer *Th. Balsch*, kan van belangrijken invloed zijn op het toekomstig lot der Donau-vorstendommen. Voorshands wordt de Porte in groote verlegenheid er door gebragt. De heer *Balsch* was een groot tegenstander der vereeniging van de vorstendommen en hij had geen middel verzuimd, om dit denkbeeld te doen zegevieren. In de keus van zijn opvolger zal nu blijken, hoe het Ottomannisch gouvernement over die zaak denkt en welk een invloed thans daar heerschende is.

Men wil intusschen, dat de Porte nog steeds vijandig gestemd is tegen die vereeniging en dat zij, meer dan ooit, van haren invloed zal gebruik maken, om die vereeniging te doen mislukken. Na de nota van den *Moniteur* had men zulks hier niet verwacht.

— In eene der jongste zittingen van den Turkschen raad van ministers is een besluit genomen, hetwelk den Sultan ter onderteekening is toegezonden en van groot gewigt voor Duitschland kan worden. Het betreft namelijk eene uitnoodiging aan de Duitsche landverhuizers om zich in Turksch-Europesche provinciën te vestigen; terwijl hun landerijen, voorschotten en bijzondere bescherming worden toegezegd.

GRIEKENLAND.

De ontruiming van het Grieksche grondgebied door de geallieërde troepen is den 28sten Febr. volbragt.

ITALIE.

De politie blijft te Napels nog altijd nacht en dag in de weêr, en alleen op vermoeden worden dagelijks inwoners gearresteerd, even als of er ledige gevangenissen genoeg waren. Den 24sten Febr. was het 9 jaren geleden, dat de Koning de constitutie bezworen had. Ter viering van dien dag werden des nachts driekleurige plakkaten aangeplakt, waarin aan die daad herinnerd werd, doch des morgens heeft de politie die schotschriften afgescheurd. In den schouwburg *San-Carlo* werden des avonds gelijke proclamatiën rondgedeeld, zonder dat de politie dit heeft kunnen beletten.

Te Caserta hebben thans vele geestelijke conferentiën, onder voorzitting van den Koning, plaats, die door den aartsbisschop van Napels en andere prelaten worden bijgewoond. Men handelt over een nieuw concordaat met Rome, op den voet als dat van Oostenrijk. De Koning is zeer vroom: men weet dat, in gevolge zijn bevel, het geheele leger van den 8sten Maart tot den 8sten April dagelijks geestelijke oefeningen moet houden.

— De Pauselijke regering heeft bij het hof der Tuilleriën aanzoek gedaan, om het getal Fransche bezettingstroepen niet te verminderen, daar de revolutionnaire partij hieruit haar voordeel zou zoeken. De Keizer moet daarop hebben laten antwoorden, dat hem de orde in den Kerkelijken Staat en over het algemeen in Italië te na aan het hart ging, om door vermindering van die troepen de Pauselijke regering te verzwakken. De Fransche krijgsmagt zou dan onverminderd den Kerkelijken Staat blijven bezetten, tot dat de Pauselijke armee volkomen georganiseerd, en tot vijftienduizend man gebragt was. Daar tot dusverre door vrijwillige werving naauwelijks meer dan de helft kon bijeengebragt worden, zal denkelijk de Pauselijke regering eindelijk het voorbeeld van den groothertog van Toskane moeten volgen, namelijk om tot aanvulling van de armee de conscriptie in te voeren; een maatregel, die onder de leden van het heilige collegie meer en meer bijval schijnt te vinden.

— De Keizer en de Keizerin van Oostenrijk hebben den 2den dezer Milaan verlaten, en na een langdurig verblijf in Oostenrijksch Italië de terugreis naar Weenen aangenomen.

De Keizer heeft Milaan niet willen verlaten, zonder een bewijs van hoffelijkheid gegeven te hebben aan zijn' bondgenoot, den Keizer van Frankrijk. Z. M. heeft namelijk de oprigting aldaar bevolen van een standbeeld, door *Canova* vervaardigd, ter eere van *Napoleon I.* — De Lombardijers intusschen erlangen hierdoor eene blijvende herinnering aan de overheersching gedurende het eerste keizerrijk.

Over het geheel genomen kan de ontvangst door de Italiaansch-Oostenrijksche onderdanen vrij bevredigend genoemd worden, altijd in aanmerking genomen den geest van tegenzin tegen al wat Oostenrijksch is, welke door geheel Italië heerscht.

SPANJE.

Om het drijven der geestelijken te matigen die, vooral na het ontvangen der circulaire van de absolutistische partij, waarvan in ons vorig nommer sprake was, den kansel in eene politieke tribune veranderen, ten einde die partij te doen zegevieren, heeft de regering eene circulaire uitgevaardigd, waarbij zij herinnert — als eene kleine waarschuwing — dat de desamortisatiewet wel geschorst maar niet opgeheven is en dat de regering allezins geneigd is haar weêr in werking te brengen zoodra de geestelijken het haar te lastig maken.

ZWITSERLAND.

De conferentie ter eindregeling van de kwestie van Neufchatel heeft gisteren te Parijs hare eerste zitting gehouden.

De *Nord* deelt te dien aanzien mede, dat Pruissen, op zijn verzoek, niet bij de eerste zittingen tegenwoordig zal zijn. De vier groote mogendheden, die in de conferentie zijn bijeengekomen, zullen aan Pruissen de met gemeen overleg genomen voorstellen aanbieden, en vervolgens aan Zwitserland het eindresultaat mededeelen.

Bij den meer gunstigen loop, welke de zaak alzoo schijnt te nemen, houdt men het er voor, dat de roijalisten van Neufchâtel van hun dwaas voornemen zullen afzien, om op nieuw een' opstand te beproeven.

PRUISSEN.

De verwerping der wetsvoordragt op de echtscheidingen door het Pruissische huis van afgevaardigden is reeds bekend. Ook is reeds berigt dat vóór de stemming de eischen der Katholijke partij, door dat huis zijn van de hand gewezen. Het is echter niet onbelangrijk op deze laatsten met een enkel woord terug te komen. Het gewigtigste der amendementen van de Katholijke partij strekte tot wederinvoering van de geestelijke regtbanken voor de R.-Katholijken op het stuk van echtscheiding. Men wilde dat, bij eene onmogelijke uitzondering, de wet zou worden verklaard volstrekt niet van toepassing te zijn op de R.-Katholijken, en dat deze, wat deze aangelegenheid betreft, niet onderworpen zouden wezen aan de gewone regtbanken zoo als de personen van de andere gezindten, maar aan de uitspraak van geestelijke regtbanken, die opzettelijk daartoe weder moesten worden ingesteld. Dit amendement, waarvan de heer *Lhode* de eerste onderteekenaar was, werd met 209 tegen 76 stemmen verworpen. De twee andere eischen hadden eene minder verre strekking. De eerste had ten doel, om vóór alle verdere beraadslaging, het wetsontwerp aan de geestelijkheid der Evangelische en der Roomsch-Kath. kerk te onderwerpen; de andere strekte slechts om de inleiding tot het ontwerp, voor het geval dat het wet werd, te wijzigen.

DENEMARKEN.

Het berigt, dat de Deensche regering de vertoogen van Pruissen en Oostenrijk, nopens de regten der Duitsche hertogdommen, heeft afgewezen, wordt bevestigd. Deze regering ontzegt niet alleen aan de kabinetten van Berlijn en van Weenen, maar aan geheel het Duitsch-Verbond het regt om zich met de staatsregtelijke betrekkingen der bedoelde landen tot den Deenschen staat te bemoeijen.

Naar men verzekert, bevat het Deensche antwoord eene herhaling der reeds vroeger aangevoerde gronden tegen de inmenging der Duitsche groote mogendheden in de zaken van Holstein-Lauenburg. Het souvereiniteitsregt des Konings van Denemarken tot het afkondigen der Holsteinsche constitutie zonder de vertegenwoordiging des lands te raadplegen, wordt nog krachtiger dan vroeger betoogd.

Men is te Weenen en Berlijn zeer ontstemd over de wending, welke deze aangelegenheid heeft genomen, en men vermeent dat het Deensche kabinet daarbij doet blijken van eene vermetelheid, welke van zoodanigen aard is, dat de staten van het Duitsche verbond zich kwalijk zullen kunnen onthouden van zich deze aangelegenheid ten ernstigste aan te trekken.

Men blijft evenwel gelooven, dat de Deensche regering niet ongeneigd is eenige concessiën te doen, ten einde aan de reeds gedurende zoo langen tijd hangende geschillen voor goed een einde te maken en daardoor tevens te beletten, dat de Duitsche bondsdag tusschen beide komt, waarop de provinciale staten van Lauenburg reeds besloten hebben een beroep te doen.

GROOT-BRITTANJE.

Het behoeft niet gezegd te worden dat de nederlaag die de regering Woensdag-avond in het Lagerhuis geleden heeft, door de aanneming van het bekende voorstel van den heer *Cobden* met 263 tegen 247 stemmen, thans aan de orde van den dag is. Het gewigt daarvan wordt door niemand betwijfeld. En toch, als men de toedragt der zaken bedaard overweegt, mag ook de beteekenis van die aanneming niet worden overdreven. Immers, wanneer men nagaat, dat het voorstel van graaf *Derby* tegen de Chinesche politiek der regering, in het Hoogerhuis geene meerderheid kon bekomen; dat de heer *Cobden* een meer gematigd voorstel heeft gedaan, door niet zoozeer de regering in Londen, als wel hare vertegenwoordigers in Hongkong te veroordeelen, en dat onder diegene die dit voorstel in het Lagerhuis hebben aangenomen, velen uitdrukkelijk hebben verklaard, dat zij dit niet als een votum van wantrouwen tegen het kabinet van lord *Palmerston* maar alleen tegen sir *John Bowring* wilden hebben aangemerkt — dan wordt de beteekenis dezer zaak een groot deel verminderd.

Nu heeft lord *Palmerston* besloten tot eene ontbinding van het parlement, maar te gelijker tijd heeft hij, om van zijne toenadering te doen blijken, aan sir *Bowring* te Canton, op wiens last de vijandelijkheden zijn begonnen, zijn ontslag toegezonden. Ongetwijfeld hoopt de lord door dezen maatregel bij de aanstaande verkiezing het volk ten zijnen gunste te zien stemmen, en welligt niet ten onregte.

Daar komt bij dat de zaken in China op dit oogenblik reeds in zulk eenen staat gebragt zijn, dat de eer van Engeland, de veiligheid en de handelsbelangen der Engelschen het doorzetten van den eenmaal aangevangen strijd schijnen te vorderen. De natie zal dit zeer wel begrijpen, en daarom voorzeker *Palmerston*, door het kiezen van ministeriële afgevaardigden steunen.

Vrienden van het ministerie *Palmerston* meenen bovendien dat de staatkunde van dezen lord jegens het buitenland, en bepaaldelijk zijne stoute en onbuigzame houding jegens de meeste mogendheden, in weerwil zijner gedweeheid jegens eenige andere, den trots der Engelsche natie streelt, terwijl zij hare materiële belangen bevordert; zij zeggen dat Engeland door het diplomatieke beleid van het kabinet den invloed en

het ontzag onder de volkeren, welke het door den loop van den Oosterschen oorlog eenigermate verloren had, herwonnen heeft.

Op grond van dit een en ander wordt aan de zijde der ministeriële partij de hoop gekoesterd, dat bij de aanstaande algemeene verkiezingen een voor het kabinet gunstig gestemd Lagerhuis daaruit zal voortkomen.

Deze hoop vindt ook eene bevestiging in het berigt, dat op de Londensche effectenbeurs Donderdag eene petitie met talrijke handteekeningen werd voorzien, ten einde lord *Palmerston* uit te noodigen de hoofdstad te representeren, en dat in de provinciën eene beweging wordt bespeurd ten voordeele van het tegenwoordig bewind.

De ontbinding van het parlement zal intusschen niet onverwijld plaats hebben, maar eerst in de maand Mei, naardien de zaken die geen uitstel kunnen lijden, waartoe de stemming over het budget behoort, 't welk met den 1sten April in werking moet treden, door het tegenwoordig Lagerhuis zullen worden afgedaan; altijd onder voorbehoud dat de groote vraagstukken welke daaruit ontstaan zijn, onbeslist moeten blijven.

FRANKRIJK.

Uitgebreide maatregelen tot ontwikkeling van Algerië en ter bevordering der kolonisatie aldaar zijn bij het Fransche gouvernement in overweging. De Keizer wil, gelijk hij onlangs ook in de troonrede te kennen gaf, het Afrikaansche wingewest, hetwelk tot nog toe niet veel meer dan een militaire post en eene oefenplaats voor het Fransche leger geweest is, tot eene der groote hulpbronnen voor de volksvoeding en voor de bedrijvigheid in Frankrijk maken. De gouverneur-generaal van Algerië, de maarschalk *Randon*, is te Parijs gekomen om aan die beraadslaging deel te nemen; en de heer *Morton Peto*, een van de grootste spoorwegondernemers in Engeland, heeft zich, gelijk de *Times* meldt, op uitnoodiging van Keizer *Napoleon*, in het eind der vorige week naar Parijs begeven om overleg tot het aanleggen van spoorwegen in Algerië te houden.

— Volgens den correspondent van de *Indépendance Belge*, heeft pater *Ventura*, die voor het keizerlijk hof op de Tuilleriën gedurende de vastendagen preekt, in zijne eerste leerrede eenige woorden gezegd, die veel opzien moeten gebaard hebben om de plaats waar zij werden gesproken. Het onderwerp was, dat de grootste souvereinen gevallen zijn, als hunne magt niet steunde op de goddelijke souvereiniteit. De prediker haalde hierbij het voorbeeld van *Napoleon I* aan: »Op den dag" zeide hij, »dat deze geen anderen steun meer had dan zijn' hoogmoed, op den dag dat hij meende de goddelijke bescherming te kunnen ontberen, is hij gevallen. Evenwel heeft God *Napoleon* slechts vaderlijk gestraft, want heden zien wij zijn geslacht magtiger en roemrijker dan ooit op nieuw ten troon verheven." Ofschoon deze laatste woorden eenige verzachting van de eerste inhielden, werden zij — altijd volgens den genoemden correspondent — alleen toegevoegd, omdat de prediker gewaar werd dat er eene vrij groote spanning onder zijn gehoor ontstond. De Keizer moet zeer ontroerd geweest zijn en uit de kapel gaande, gezegd hebben: »Ziedaar een gekruide Philippica."

Het is de vraag of pater *Ventura* nog meer vasten-predikatiën in de kapel der Tuilleriën zal houden.

— De in de troonrede aangekondigde vermindering des legers heeft reeds een' aanvang genomen en zal tegen het einde van Maart volbragt zijn.

— Dezer dagen heeft *l'Univers* eenige vertoogen geplaatst, gesteld door den bisschop van Annecy, waarin die prelaat zich bezig houdt met de vraag: »*Hoe ver is men thans met de revolutie?*" Deze vertoogen zijn in eenen zeer scherpen toon geschreven, en de beginselen der revolutie worden evenzeer daarin aangerand, als die der wijsbegeerte, der rede, der vrijheid en der constitutionele regeringsvormen. In het *Journal des Débats* wordt aangemerkt, dat de bisschop in Piëmont is gevestigd, en alzoo in eenen staat in welken de constitutionele vormen worden toegepast; — dat de regering wel zeer liberaal moet zijn, en het land in het genot van eene groote vrijheid, als een prelaat zich zulke aanvallen kan veroorloven tegen eene constitutie en wetten onder welke hij leeft en schrijft.

De wijze waarop de bisschop zich uitlaat, mag inmiddels in menig opzigt de aandacht overwaardig worden geacht. In een der in *l'Univers* geplaatste betoogen zet de prelaat uiteen, dat de revolutie, nadat men haar verslagen waande, zich spoedig heeft hersteld en dat zij thans weder aan alle deuren klopt. Zij heeft een voorraad van constitutiën in gereedheid, voor al die volkeren, welke dezelve nog niet hebben. Steunende op de bajonetten der nationale garde, tracht zij zich van het gezag meester te maken, ten einde, zonder het volk, de belangen van het volk te regelen, en de regeringen gegrond op het goddelijke regt, te doen plaats maken voor associatiën gegrond op het regt van den sterkste. Volgens den prelaat, is het hoofdbeginsel der revolutie geenszins van staatkundigen, daarentegen geheel en al van godsdienstigen aard, vermits haar hoofddoel is de afscheiding van kerk en staat, opdat zij zonder God en godsdienst zal kunnen regeren.

Daarna gaat de bisschop na, hoe het in de verschillende landen gesteld is, en zegt hij dienaangaande, onder anderen, het volgende:

»Wat Nederland en de kleinere staten van Duitschland aangaat, deze weten niet, wat zij moeten kiezen. Aan de eene zijde vreezen zij, dat zij het Katholicismus in de hand zullen werken, als zij de revolutie zullen begunstigen, als zij de kerk vervolgen. Het gevolg hiervan is, dat zij meer of min in eenen toestand van onzijdigheid blijven, met welke, bij slot van rekening, de zamengezworenen hun voordeel doen."

BELGIE.

Het schijnt dat niet alleen de Parijsche gekken, maar ook de courantenlezers in België zich er bevreesd voor maken dat onze aarde den 13den Junij een' slag zal krijgen met den staart van eene komeet, en ten gevolge van dit voorval vergaan zal. Ten minste men leest het volgende in de *Emancipation*;

»Zekere sterrekundigen (!), of liever, zekere dagbladschrijvers hebben het einde der wereld op den 13den Junij 1857 bepaald, op welken dag de aardbol tegen eene komeet zal aanbonzen, zeggen zij. Wij moeten niet zonder eenige schaamte opmerken, dat dit nieuws indruk gemaakt heeft op een gedeelte van ons publiek, en dat verscheidene onzer geabonneerden ons herhaaldelijk met zekere bezorgdheid schrijven, of wij hen toch vooral op de hoogte willen houden van den loop der komeet."

Wij stellen ons niet voor, dat er onder onze lezers zijn, nog bijgeloovig genoeg om de verschijning eener komeet aan te merken als eene voorspelling van rampen en oordeelen Gods. Maar toch, er mogt nog iemand gevonden worden die dit bijgeloof, in vroegere tijden zoo veelvuldig, had aangehouden. Daarom zij hier met een enkel woord bijgevoegd, dat het aan de sterrekundigen volkomen gelukt is de dwaasheid van dat bijgeloof in het licht te stellen, door namelijk aan te toonen, dat ook de kometen hare vaste loopbanen om de zon hebben, wier weder zigtbaar worden voor deze aarde vaak met de grootste naauwkeurigheid vooruit wordt berekend, en dat alzoo die hemelbollen, wel verre van tot bijgeloof aanleiding te moeten geven, in tegendeel door de stoorelooze orde waarmede zij de oneindige ruimte doorklieven, op welsprekende wijze het geloof versterken aan de almagt Gods, die aan al die wereldbollen het aanzijn heeft gegeven en ze in wezen houdt.

— Te Gent heeft de politie bij de vastenavond-feesten bijna aanleiding gegeven tot ernstige verwikkelingen, in plaats van die te voorkomen. Onder de gemaskerden vertoonde zich namelijk een zevental, alle onder groote dompers waarboven een weerhaan was geplaatst. Vier van hen hadden een papier op den rug, waarop bij ieder een geestig puntdicht stond. De politie kwam van deze gemaskerden dadelijk eischen, dat zij de bijschriften zouden afleggen, omdat het blijkbaar toespelingen waren op de vier afgevaardigden van Gent. De commissaris van politie ging zelfs zoo ver van zijn' degen ten halve uit te trekken, doch niet alleen kwamen voorbijgangers tusschen beide, maar ook kwam uit de societeit *de la Concorde* dadelijk eene menigte leden, uit de eerste klasse, die rondom de zeven gemaskerden een eskorte vormden, zoodat de politie hen zelfs niet bereiken kon. De commissaris trok hierop met zijne agenten terug; hij had echter slechts zijn eigen persoon in eene ongelukkige positie geplaatst en de eerst geheel rustige menigte in beweging gebragt, zoodat deze zich helaas te buiten ging en voor alle woningen van clerikalen en reactionairen luide blijken gaf van hare afkeuring. Dit ware zeker niet geschied, als men de gemaskerden met rust had laten gaan. Buitendien is aan de zaak thans eene meer ernstige houding gegeven, en hebben de maskers met hunne bijschriften eene voldoening van hunne vermomming, die zij anders zeker in minder mate hadden gesmaakt.

Inmiddels verneemt men dat de regering maatregelen heeft genomen om voor 't vervolg dergelijke buitensporigheden te voorkomen, en in de eerste en voornaamste plaats een onderzoek heeft gelast naar hetgeen te Gent is voorgevallen.

Volgens het bisschoppelijke orgaan, begint de opruijende taal der liberalen dier stad reeds hare vruchten te dragen en is onder anderen een bekend en geacht geestelijke Zondag-avond te Gent op de openbare straat aangerand en geslagen door een arbeidsman, die verklaarde, dat hij niets tegen *dien persoon* had, maar *den priester* haatte.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Vrijdag den 6den Maart.

De Tweede Kamer der Staten Generaal heeft in hare zitting van heden het ontwerp tot aflossing van schuld ten laste van de directie der haven Oude Schild, op Texel, afgestemd met 44 tegen 16 stemmen, en op het ontwerp op de invoerregten van den visch een amendement van den heer *Gevers Deynoot*, tot algeheelen vrijdom, goedgestemd en het aldus geamendeerde ontwerp met 37 tegen 24 stemmen aangenomen. Morgen beraadslaging over de zeevisscherijen.

In de zitting van den 2den dezer is ingekomen een adres van *J. G. Borgesius* en andere belangstellenden in den landbouw in de provincie Groningen, betrekkelijk beperkende bepalingen in de jagtwet wegens de duiventillen; welk adres is verzonden naar de commissie voor de verzoekschriften.

Volgens hetgeen in ons vorig nommer gemeld is, hebben de afdeelingen der Kamer, toen het onderzoek der wet op het lager onderwijs aanving, tot hare rapporteurs benoemd de heeren *van Nispen*, *Blaupot ten Cate*, *Heemskerk*, *Thorbecke* en *Bosscha*. Met uitzondering van den heer *van Nispen*, zijn het dezelfde rapporteurs die het voorloopig verslag van het ontwerp des heeren *van Rappard* hebben onderteekend, en is het toenmalig vijfde lid, de heer *van der Poel*, nu vervangen door den heer *van Nispen van Sevenaer*.

De afdeelingen hebben zich in de laatste dagen voortdurend met het onderzoek van dat wets-ontwerp bezig gehouden.

Naar men reeds verneemt, moet daarbij het voornaamste punt van deliberatie hebben uitgemaakt het beginsel in art. 21 neergelegd, vermits vrij algemeen, wat de verdere onderdeelen en bepalingen der voordragt betreft, erkend werd, dat, waar daarbij eenige afwijzing van het vorig ontwerp was op te merken, de Regering ijverig gebruik had gemaakt van de wenken en beschouwingen opgenomen in het vroeger voorloopig verslag. De Regering had dit dan ook in hare memorie van toelichting erkend, en die handelwijze kon niet anders dan ook nu den bijval der meerderheid verwerven. Niettemin bleven er nog, ook wat die onderdeelen betreft, punten van verschil over, die door gemeen overleg en nadere gedachtenwisseling allezins vatbaar zijn voor eene bevredigende oplossing.

Wat nu het hoofdbeginsel der wet betreft, ook hierin ontwaarde men, wat de eerste paragrafen van het artikel 21 betrof, geen merkbaar verschil met het vroeger ingediende, vooral niet bij de raadpleging der tot beide behoorende toelichting. Er werd te dien aanzien opgemerkt, dat hetgeen nopens de opleiding tot christelijke en maatschappelijke deugden in de memorie van toelichting tot het vorig ontwerp stond als nadere aanduiding van de uitdrukking: »bevordering van zedelijkheid en godsdienst," geheel in overstemming is met hetgeen ook thans wordt voorgedragen; wat overigens de woordelijke overname is van hetgeen te dien aanzien in het reglement A, behoorende bij de schoolwet van 1806, en dus sedert 50 jaren, tot rigtsnoer is genomen. Te minder werd in die overname eenige vrees gevonden voor de mogelijkheid, om de gemengde school dienstbaar te maken aan de verkondiging van eenig kerkelijk leerbegrip of positief Christendom, naardien de bepaling van alinea 2, geheel overeenkomstig met het vorig ontwerp, wel uitdrukkelijk *verbiedt* iets te leeren, te doen of toe te laten wat strijdig is met den eerbied, verschuldigd aan de godsdienstige begrippen van *andersdenkenden* en er ten overvloede nog bijvoegt, dat de onderwijzer in tegendeel aan de kinderen dien eerbied zal moeten inprenten en hen opwekken tot onderlinge liefde en verdraagzaamheid.

In verband dan ook met het hoofdbeginsel, gemengde school, bruikbaar voor allen, zonder positieve godsdienstleer, vereenigde men zich mede met het derde noodwendig gevolg van dat beginsel, de bepaling namelijk geheel gelijkluidend aan die van het vorig ontwerp, dat het geven van onderwijs in de godsdienst wordt overgelaten aan de kerkgenootschappen.

Ontmoetten derhalve de drie eerste bepalingen van art. 21 van het ontwerp, vrij grooten bijval, behalve van de voorstanders der gesplitste school met christelijk-godsdienstig onderwijs, — dit was niet het geval met de slotbepaling, waarbij, hoe ook ingekleed en bemoeijelijkt, toch nog het uitzigt op *afzonderlijke* scholen, van rijkswege gesubsidiëerd, werd geopend. Men erkende dat dit het middel scheen te zijn, om aan de gemoedsbezwaren van velen te gemoet te komen, doch men achtte het middel zelf, behalve strijdig met den geest der grondwet, daartoe in het geheel niet geschikt. Men beriep zich juist op het petitionnement, waaruit de staatkundige gebeurtenissen van het vorig jaar zijn voortgevloeid, om aan te toonen, dat afzonderlijke school, of wat, bij verdere gevolgtrekking, op hetzelfde nederkwam, zoodra positief christelijk onderwijs zou gegeven worden, — werd geschetst als regt en als *regel*, zóó zelfs, dat de *facultatieve* splitsing, in het ontwerp van 1854 opgenomen, geen bijval kon erlangen, zelfs bij de voorstanders der gesplitste school. De groote meerderheid heeft dan ook, met herhaling van hare vroeger uitgedrukte meening, opgenomen in het vorig voorloopig verslag, die halve concessiën, nedergelegd in de laatste zinsnede van art. 21, afgekeurd en der Regering in overweging gegeven, om ook in dit opzigt terug te keeren tot het vorig ontwerp.

Overigens meeten er, zoowel over dit als andere punten, nog bijzondere gevoelens zijn ontwikkeld, doch de hoofdgedachte komt, voor zoo ver het onderzoek gevorderd is, eigenlijk hierop neder, dat, wanneer de voordragt gezuiverd wordt van de zoogenaamde facultatieve splitsing, na enquête over het gemoedsbezwaar, en het dus wat de zuivere *gemengdheid* van het *openbaar* onderwijs betreft, nog meer in overeenstemming wordt gebragt met het vorig ontwerp, — alsdan de groote meerderheid, evenzeer als bij het vorige, er zich bij zal kunnen nederleggen.

's GRAVENHAGE, 5 Maart.

Bij kon. besluit van den 3den dezer is overgeplaatst bij het regement grenadiers en jagers, de 1ste luitenant *J. C. Smissaert*, van het 8ste regement infanterie.

— Bij kon. besluit van den 27sten Febr. zijn benoemd tot ontvanger der in- en uitgaande regten en accijnsen enz.: te Utrecht, de heer *J. A. F. Bierhaus*, thans ontvanger te Breda, en te Avereest en Nieuwleusen, de heer *B. Warnaars*, thans ontvanger voor de stad en het ambt Vollenhove.

— Het *Residbl.* weerspreekt de berigten volgens welke de heeren *Schimmelpenninck van der Oije* en *van Rappard* het voornemen zouden hebben om voor het lidmaatschap der Tweede Kamer te bedanken.

— In de zitting van den hoogen raad der Nederlanden, van gisteren, heeft de adv.-generaal *Gregory* conclusie genomen in de zaak van den heer *H. te Vaarwerk*, R.-K. priester, bij arrest van het hof in Gelderland, ter zake van het uitbeelden van openbare godsdienst op eene niet besloten plaats, verklaard van te hebben gehandeld in strijd met de wet, met veroordeeling in de kosten, invorderbaar bij lijfsdwang. Adv.-gen. bleef bij zijn vroeger gevoelen volharden en concludeerde tot verwerping van het beroep, met veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen, doch tot vernietiging van het arrest alleen voor zoo ver daarbij de kosten zijn invorderbaar verklaard bij lijfsdwang. De uitspraak is bepaald op Vrijdag den 3den April.

— Naar men uit eene geloofwaardige bron verneemt, heeft de kerkeraad der Ned. Herv. gemeente te Amsterdam besloten, een verzoek aan de algemeene synode der Ned. Herv. Kerk te rigten, met uitnoodiging dat de hooge kerkvergadering zich tot de Regering wende met een adres, waarbij wordt aangedrongen op de verpligting, die op ons als eene Christelijke natie rust, om hoe eerder hoe beter een einde te maken aan het bestaan der slavernij in onze West-Indische koloniën. Welligt ware het niet ongeraden, dat dit gevolgd door andere kerkeraden, in dit opzigt de meening des Amsterdamschen kerkeraads deelende, gevolgd werd.

— De heer *G. Wassink*, kolonel en opperhoofd van de geneeskundige dienst in Neêrlandsch Indië, thans met verlof hier te lande aanwezig, is *honoris causâ* aan de hoogeschool van Utrecht tot doctor in de genees- en heelkunde bevorderd.

— Op het eiland Java is de electrische telegraaf tusschen Batavia en Buitenzorg, zoo als men weet, den 22sten Oct. geopend; ze zal tot Samarang en Soerabaija worden verlengd. Er zullen ook nevenlijnen naar Anjer, Cheribon, Pekalongan, Rembang en Banjoewangie worden gelegd. De inboorlingen noemen de telegrafie *Bichar a agin*, dat is: *Spraak des winds.*

LEEUWARDEN, 5 Maart.

Aan de longziekte zijn in de vorige week (van den 21sten tot en met den 27sten Februarij) in deze provincie gestorven 114, voor rekening der eigenaars afgemaakt 188 runderen, te zamen 302. Het cijfer der gevallen sedert den 1sten Januarij klimt daardoor reeds tot 2373.

— De in het begin des jaars door de vorst afgebroken werkzaamheden tot inordebrenging van het rijkstelegraafkantoor te Sneek zijn deze week hervat, waartoe de heer *Wenckebach*, ingenieur van den rijkstelegraaf, wederom uit 's Hage was overgekomen. De opening van dat kantoor wordt nu eerstdaags verwacht.

GRONINGEN, 7 Maart.

Bij kon. besluit van den 3den dezer is benoemd tot plaatsvervangend kantonregter te Onderdendam, mr. F. J. KAPPEIJNE VAN DE COPPELLO, burgemeester en secretaris der gemeente Uithuizermeeden.

— Ged. Staten dezer provincie hebben bij besluit van den 15den dezer bepaald, dat

1) het vangen van eenden door middel van eendenkooijen of daarmede gelijkstaand toestel en ook met slagnetten voor dit jaar met den 20sten dezer maand zal eindigen;

2) het vangen van het overige waterwild, door middel van slagnetten, voor dit jaar zal eindigen met den 18den April, met uitzondering echter van het vangen van de in deze provincie onder den naam smienten bekende soort van trekeendvogels, en van kemphanen, waarvan de vangst, welke echter alleen met slagnetten zal mogen plaats hebben, wordt toegelaten tot en met den 23sten Mei; en

3) het weispel der kwartelen met steekgaren of vliegnet zal worden opengesteld van den 1sten Mei tot en met den 1sten Augustus.

— Gisteren en eergisteren zijn aan de Groote Markt alhier twee hevige schoorsteenbranden ontstaan, die niet dan met groote moeite in hunnen loop zijn gestuit. Laat dit eene opwekking zijn om de schoorsteenen bij tijds te laten schoonmaken.

— Bij de herstemming voor een lid in den raad der gemeente *Kantens* tusschen P. K. WESTERHUIS, olie- en pelmolenaar, en J. P. TORRINGA, landbouwer te Zandeweer, zijn van de 38 ingeleverde stembriefjes 21 stemmen uitgebragt op P. K. WESTERHUIS, welke die benoeming heeft aangenomen.

Tot lid van den raad der gemeente *Uithuizermeeden* is bij de herstemming tusschen L. B. WESTERDIJK en A. S. WINTER, de eerste met 58 van de 99 uitgebragte stemmen verkozen.

— Donderdag heeft te *Ulrum* de stemming plaats gehad van schotpligtige ingelanden van het eerste onderdeel Ulrum van het waterschap *Hunsingo*, ter verkiezing van drie kandidaten voor het lidmaatschap van het hoofdbestuur van genoemd waterschap. Het groot aantal van 4969 uitgebragte stemmen getuigde van de belangstelling die in deze zaak wordt getoond. Van deze vereenigde JOHANNES V. D. HELM, te Vliedorp, op zich 1225 stemmen, JACOB K. SIJPKENS, te Hornhuizen, 1221, en KORNELIS SCHUT, te Ulrum, 1136 stemmen; de overige waren op onderscheidene personen verdeeld, onder anderen op H. W. TEBBENS, te Niekerk, 584 stemmen, B. J. HOUWENGA, te Ulrum, 349, en H. E. RITZEMA, te Vierhuizen, 302 stemmen.

— Uit *Wildervank* wordt berigt, dat aldaar den 4den overleden is de weduwe H. SANDERS, nalatende 9 kinderen, 10 aangehuwde kinderen, 60 klein- en 8 achterkleinkinderen. — Te *Dalfsen* is in de vorige week eene weduwe overleden, die nog ruimer met nakomelingen was gezegend. Deze, zekere weduwe VAN ESSEN, liet bij haar overlijden na 9 kinderen, 10 aangehuwde, 86 klein- en 28 achterkleinkinderen.

Curatoren van het Stolpiaansch legaat aan de universiteit te Leiden hebben in hunne vergadering van den 17den Febr. de navolgende prijsvraag uitgeschreven:

»Welken invloed behoort de Christelijke zedeleer te hebben op de beginselen, die moeten aangenomen en gevolgd worden door de staten van de beschaafde wereld, in hun verkeer met, en handelingen tegenover elkander en andere volken? en hoe kan die invloed bewaard worden bij het waken van iederen staat voor zelfbehoud, en bij het streven naar magt en invloed ook ter bevordering en voortplanting van eigen opvatting omtrent den grondslag waarop het heil der volken behoort gevestigd te zijn?"

Ter beantwoording vóór of op den 1sten November 1858.

Voorts is de prijsvraag uitgeschreven in November 1855, waarop geen antwoord was ingekomen, op nieuw uitgeschreven, om beantwoord te worden vóór den 1sten October 1857. Deze luidt aldus:

»In hoe ver kan de zedelijke aanleg des menschen hem ten bewijze strekken van het bestaan eens hoogsten Wetgevers, en hem diens wezen openbaren?"

De prijs voor een goedgekeurd antwoord is de gouden medaille, ter innerlijke waarde van *f* 250, en *f* 100 in geld; of wel naar verkiezing de geheele som in geld.

De antwoorden moeten, in het Latijn of Nederduitsch geschreven, vrachtvrij gezonden worden aan den hoogleeraar *J. van der Hoeven*, te Leiden, voorzittend curator van het legaat.

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Zaturdag den 7den Maart.

Aanwezig: de heeren SLOT, TRIP, OUDEMAN, MULLER, ROELFSEMA, DOORNBOSCH, VAN HOUTEN, DE SITTER, CREMERS, MESDAG, EDELINCK, SWAAGMAN, VAN SWINDEREN, MEIJER, GEERTSEMA, DOMMERING, VAN HEIJNINGEN BOSCH, WICHERS, DE LA FAILLE, QUINTUS en VAN IMHOFF.

Aan de orde wordt gesteld:

1) *Benoeming van de leden in de raadscommissie voor de gasfabriek wegens gewone aftreding.* — Telkens met 19 van de 20 stemmen worden benoemd: de heeren DE SITTER, ROELFSEMA, DOMMERING en MEIJER.

2) *Mededeeling van burg. en weth., dat zij in 't belang der gemeente hebben aangekocht een stuk gronds en eene behuizing zwettende aan de drekstoep, voor f* 7000. Zij stellen voor, dat de raad dezen aankoop goedkeure, onder nadere goedkeuring van Ged. Staten. — Nadat de heer CREMERS gezegd heeft zijne goedkeuring daaraan niet te kunnen schenken, wordt overeenkomstig het voorstel besloten.

3) *Mededeeling betreffende de commissie van inkwartiering.* Aan burg. en weth. is door die commissie eene voordragt gedaan tot benoeming van twee nieuwe leden in haar midden. Dit heeft bij hen aanleiding gegeven tot de vraag, of het wel noodig is, dat die commissie blijve bestaan. Zij stellen voor eene commissie te benoemen uit den raad om over die vraag te rapporteren.

De heer VAN HEIJNINGEN BOSCH is van oordeel, dat deze zaak behoort bij burg. en weth. De commissie van inkwartiering is in der tijd ingesteld om den wethouder te adsisteren. Meenen burg. en weth. nu, dat zij die hulp niet meer behoeven, dan staat het aan hen de commissie te doen ophouden.

De voorzitter wenschte wel de inlichting van den raad te vernemen.

Besloten eene commissie te benoemen en worden daartoe aangewezen de leden der commissie, bedoeld bij art. 166 der gemeentewet.

4) *Ontwerp-reglement en tarief voor het veer van Groningen op Strobos.* — Ter visie gelegd.

5) *Rapport over de beste rigting voor den aanleg van een weg van Smilde naar Groningen.*

Zonder beraadslaging wordt besloten overeenkomstig de conclusie van het rapport, waarbij aan de rigting over Peize de voorkeur wordt gegeven, en worden voorts de heeren TRIP, DOORNBOSCH en VAN ITTERSUM benoemd om voorloopig bij belanghebbenden bij dezen weg over de bijdragen daartoe in conferentie te treden.

6) *Rapport over een aan te leggen kunstweg van Paterswolde naar Haren.* — Nadat de conclusie van dit rapport weder was voorgelezen, waarbij wordt geadviseerd tot het geven van een subsidie en een nieuwe termijn wordt vastgesteld, binnen welken de weg moet voltooid zijn, — merkt de heer VAN SWINDEREN op, dat hij heden morgen vernomen heeft, dat het gemeentebestuur van Eelde bij het prov. geregtshof van Drenthe in hooger beroep is gekomen; dat, wanneer deze instantie door-

loopt, er nog wel anderhalf jaar kunnen verloopen, voordat de procedure over dezen weg is geëindigd; en dat alzoo later misschien nog weder een nieuw uitstel door den raad zou moeten worden gegeven. Zonder nu het voorgestelde subsidie te willen weigeren, stelt hij voor deze zaak aan te houden en de stukken naar de vroegere commissie te renvoijeren, ten einde later te dienen van berigt.

Nadat ook de heeren QUINTUS en CREMERS nog kort het woord hebben gevoerd, wordt besloten tot renvooi aan de commissie *ad hoc*.

7) *Rapport betrekkelijk het bouwen eener kerk voor de Afg. Israël. gemeente alhier.*

Zonder beraadslaging wordt overeenkomstig de conclusie van het rapport besloten.

8) *Adres van* E. J. DE BOER *te Wedde, verzoekende, om onderhands te mogen pachten den tol bij de brug te Wedde, onder de vroegere voorwaarden.* — De veencommissie heeft geadviseerd, dit verzoek toe te staan, onder goedkeuring van Ged. Staten. — Dienovereenkomstig besloten.

9) *Adres van de wedw.* E. F. A. ROST, *verzoekende, dat de gemeente de walbeschoeijing voor hare behuizing vernieuwe en onderhoude*, waartegen zij het regt van vrijen opslag afstaat, echter met verzoek om den wal niet aan een ander te verhuren. — Burg. en weth. worden gemagtigd om overeenkomstig dat verzoek te handelen.

10) *Adres van de eigenaren der vijf eerste Onstwedder veenplaatsen*, verzoekende, den turf dien zij uit die veenen wenschen te graven, op de stadsdammen te mogen opzetten en langs de stadswijken te mogen afschepen. — De veencommissie adviseert het verzoek toe te staan onder voorwaarde, dat de vergunning in allen gevalle ophoudt met den 1sten Januarij 1860, en eenige andere bepalingen, en voorts onder goedkeuring van Ged. Staten. — Dienovereenkomstig besloten.

11) *Drie verzoeken om heemstedên langs Stadskanaal in erfpacht te bekomen.* — Onder goedkeuring van Ged. Staten toegestaan.

12) *Rapport over het brengen van een weegtoestel bij de kraan aan de Noorderhaven*, bij monde van den heer TRIP. De commissie acht de voorgestelde weegbrug zeer doelmatig. Het komt haar voor, dat, zoo ze wordt ingerigt als in het bestek is beschreven, de belangen van den handel en van de gemeente daarbij zullen worden gebaat. Zij achtte het van belang, dat de toestel worde vervaardigd door iemand met deze werkzaamheden naauwkeurig bekend en heeft daarom van de heeren VAN ENTHOVEN en Co. te 's Gravenhage opgave van kosten gevraagd. Deze zullen ongeveer *f* 950 bedragen. De commissie stelt voor, burg. en weth. te magtigen om dit werk aan genoemde firma op te dragen.

Hiertoe wordt besloten; nadat nog de heer MESDAG er op had aangedrongen in het contract eene clausule te brengen, waarbij de gemeente voor het leveren van een goed, naauwkeurig werk wordt gewaarborgd.

13) *Rapport over het bestek voor de werken bij Kijk-in-'t Jatboog*, en

14) *Rapport over het veranderen van de Haddingeboog in eene vaste, houten brug*, beide bij monde van den heer TRIP. — Omtrent geen van deze werken heeft de commissie bijzondere opmerkingen, weshalve zij adviseert, de bestekken goed te keuren. — Besloten.

15) *Bestek van eene publieke uitbesteding van het onderhoud van den weg van Oosterhoogebrug naar Hondstil en van daar naar Woldtil, in twee perceelen.* — De uitvoering hiervan wordt aan burg. en weth. opgedragen.

16) *Bestek van uitbesteding van het herstellen der walmuren in de Noorder- en Zuiderhaven, in drie perceelen.* — Gelijke opdragt als voren.

Daar nog een paar zaken in geheime raadzitting zullen worden behandeld, worden de deuren gesloten.

AANBESTEDING.

GRONINGEN, 7 Maart. Op Maandag den 23sten dezer, des middags te 12 uur, zal door den Commissaris des Konings in deze Provincie, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der Leden van de Gedeputeerde Staten, in een der vertrekken van het Provinciehuis alhier, in het bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het 1ste District, onder nadere approbatie, in het openbaar worden aanbesteed:

1) *Het herleggen van een vak steenglooijing aan de zeeweringen ten Zuidoosten van Delfzijl.*

2) *Het aanleggen van een kunstweg, van den bestaanden grindweg onder Blijham, te Heemen, over Bellingwolde tot de Keijenstraat aan Oude Schans, bestaande gedeeltelijk uit een grindweg en gedeeltelijk uit eene klinkerbestrating.*

Deze Aanbestedingen zullen geschieden bij enkele inschrijving, en wel, wat het sub 2) vermelde werk betreft, tweeledig, namelijk, om óf het geheele werk in 1857 uit te voeren, óf om de straat door Bellingwolde in 1857 en 1858 te leggen; weshalve de inschrijvingsbiljetten zullen moeten bevatten de inschrijvingssommen voor de beide wijzen van uitvoering, ieder afzonderlijk.

De gadingmakenden kunnen van de begrootingen van kosten van voorschreven werken ter provinciale griffie kennis nemen, terwijl de bestekken op de gewone plaatsen ter lezing liggen, en nadere informatiën kunnen worden aangevraagd bij den hoofd-ingenieur en bij den ingenieur van den waterstaat te Groningen.

KERKNIEUWS.

'S GRAVENHAGE, 6 Maart. Gisteren avond heeft de kerkeraad van de Ned. Herv. gemeente alhier, ten gevolge van het bedanken van ds. POORTMAN, het volgende alfabetisch negental zamengesteld: ds. VAN DEN BROEK te Hoorn; VAN EYCK te Deventer; LAURILLARD te Zandpoort; MOENS te Edam; OORT te Alkmaar; RHIEM te Vlaardingen; ROMENY te Leeuwarden; SCHUURING te Hoorn en CATS WOK te Enkhuizen. Over 14 dagen zal uit dit negental een drietal worden geformeerd, waaruit dadelijk het beroep zal gedaan worden.

— Tot predikant bij de Herv. gemeente te Axel is beroepen ds. H. J. DEN BOER, pred. te Ouderkerk aan den IJssel.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 7 *Maart.*

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½ pCt.	63¾.
Dito Dito	» 3 »	76¼.
Dito Dito	» 4 »	95 9/16.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5 »	76⅞.
Dito 1851 en 1852	» 2½ »	39⅞.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5 »	87.
Dito Nation. Metall.	» 5 »	98¾.
SPANJE Onbep. St.	» 1¼ »	24 9/16.
Dito Binnenl.	» 3 »	37 11/16.
PORTUGAL	» 3 »	45⅝.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5 »	104.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5 »	—
Dito bij *Hope*	» 4 »	84⅝.
Dito bij *Stieglitz*	» 4 »	84⅜.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5 »	95.
Dito 6de serie	» 5 »	96 3/16.

De beurs verkeerde in eene vaste stemming.

LONDEN, 7 *Maart.* Consols 93⅞.

PARIJS, 7 *Maart.* Fransche 3 pCt. 71.25.

WEENEN, 7 *Maart.* Metalliek 5 pCt. *f* 84. Nat. Leening *f* 86. Wissel op Londen *f* 10.08. Zilver *f* 3¾.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

TEXEL 4 Maart, *Stutmer* Remelia Johanna, Newcastle.

HELVOET 4 Maart, *Verhagen* Vondel, Batavia.

BROUWERSHAVEN 4 Maart, *v. Duin* Marinus Willem, Batavia; *Gortmans* Catharina Maria, Rott.

TAFELBAAI 26 Dec., *van Hees* Jan van Schaffelaar, v. Batavia n. Nederland.

HAVANA 6 Febr., *de Boer qq.* Havana Paket, Amst.

TRIEST 26 Febr., *Kruisinga* Sphynx, Liverpool.

CORFU 16 Febr., *Potjewijd* Herman Albert, Amst.

ALICANTE 21 Febr., *Kat* Koophandel, Palma.

LISSABON 23 Febr., *Schaap* Pieter Beutum, Antwerpen.

LONDEN 2 Maart, *van Dijk* Eva Henderika, Delfzijl; — 3 *Net* Jantina Magrieta, Groningen.

NORTH SHIELDS 2 Maart, *Smit* Freerk Jan, Harlingen.

Bij LOWESTOFT 2 Maart, *Jansen* Catharina, v. Newc. n. Seville.

Vertrokken.

AMSTERDAM 4 Maart, *v. d. Wall Arm* Alida Catharina, Lissabon.

TEXEL 4 Maart, terug uit zee: *Zeegers* Catharina, n. Porto, wegens tegenwind.

TRIEST 25 Febr., *Huisman* Anja Sietsia, Hamburg.

LISSABON 18 Febr., *Wumkes* Aliance en 20 *Kuiper* Hendrika Hillechiena, Cardiff.

LEITH 28 Febr., *van Weerden Poelman* Doethea Christina, Newc.

In lading.

HAVANA 9 Febr., *Bak* Elisabeth en Maria, Amst.

ZOLTKAMP, 6 Maart. Binnengekomen 4 Maart, kapit. *van Klooster* Gesina, v. Newcastle.

Zeilklaar: kapit. *Bartelds* Gesina, n. Hull.

Het schip Stella Mettutina, kapit. *Bekman*, is weder naar Groningen opgezeild.

YARMOUTH, 28 Februarij. Het schip Harmonie, kapit. *W. Kayzer*, van Lynn naar Bayonne, is alhier op de reede in aanvaring geweest met de brik Sarah, doch met adsistentie van eene stoomboot weder vrijgekomen.

KAAP DE GOEDE HOOP, 30 December. Het schip Zalt-Bommel, kapit. *C. J. Juta*, van hier naar de Algoa-Baai, op de klippen van Green Point gestrand, zal hoogstwaarschijnlijk niet afgebragt kunnen worden, zijnde gebroken; de lading, de inventaris enz. zijn voor 1500 p. st. verkocht.

— Het schip Timor, kapit. *F. Agema*, van Padang naar Rotterdam, den 21sten dezer tusschen Robbeneiland en de Whale Rock gestrand, is geheel wrak geworden en met het geborgen gedeelte der lading voor 570 p. st. verkocht; het volk is gered.

GIBRALTAR, 23 Februarij. Het schip Henriëtte en Geertruida, kapit. *T. C. de Boer*, van Alexandria, is alhier voor de haven aan den grond vastgeraakt.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 5 Maart, *Smit* Anna Jantina, Aberdeen; — 6 *Rosier* Joan Melchior Kemper, Soerabaya.

TEXEL 6 Maart, *Franken* Janna Adriana, Suriname; *Dekker* Komeet, Curaçao; *Schaap* Jan Jacob, Londen.

Bij FOLKESTONE 3 Maart, *Vos* Maria, v. Antw. n. Bayonne; *Keanenborg* Johanna, v. Leith n. Malaga.

CARDIFF 2 Maart, *Fekkes* Marie Jeannette, Jersey.

NORTH SHIELDS 3 Maart, *v. Weerden Poelman* Doethea Christina, Leith.

HULL 3 Maart, *Hansen* Hillechina, Koningsb.

BAYONNE 26 Febr., *Vermeulen* Martinus Heeren, Rott.

GIBRALTAR 22 Febr., *v. d. Tas* Boreas, v. Smirna n. Nantes.

SANTANDER 27 Febr., *Swart* Sancta Maria en *Boon* Jantina, Londen.

BILBAO 25 Febr., *Kuipers* Vr. Maria, Lond.

MESSINA 23 Febr., *Boerhave* Albert Scharinga, Palermo; — 24 *Smaal* Bertha, Napels.

MALAGA 19 Febr., *v. d. Valk* California, San Lucar.

SURINAME 25 Jan., *Bakker* Sagitta en 31 *Rosberger* Juno, Amst.

AUX CAYES 23 Jan., *Grafthuis* Newa, Gibraltar.

Vertrokken.

AMSTERDAM 5 Maart, *Grua* Stad Nijmegen, Batavia.

BELFAST 3 Maart, *de Boer* Epimachus, Bayonne.

LISSABON 18 Febr., *Kwakkelstein* Jonge Wouter, Vlaardingen; — 20 *Puister* Fennegina, Hamburg; — 21 *Nepperus* Jezelina, Amst.

MESSINA 22 Febr., *Koopman* Anna Helena, Antw.

HAITI 29 Jan., *Schade* Agatha, Hamburg.

SURINAME 22 Jan., *de Jonge* Arnoldina Catharina, Amst.

In lading.

LISSABON 21 Febr., *Bagges* de Maas en *Vink* Voorwaarts, Vlaard.

Volgens een schrijven van den Ned. vice-consul te Gibraltar, d. 23 Febr. l.l., was het ijzeren barkschip Henriëtte Geertruida, kapit. *de Boer*, komende van Alexandrië, in den morgen van dien dag op de oostkust van Spanje, omstreeks twee mijlen van de rots van Gibraltar, op strand geraakt; indien het weder het toeliet, zoude er dadelijk eene opname plaats hebben.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 6 *Maart.*

TARWE.	GERST.	Zw. Voer 40 ℔ *f* 3,15
Oude 70 ℔ *f*	N.W. 1856 52 ℔ *f* 4,40	- - 42 - - 3,35
N.Oml. 1856 66 - 7,40	- 54 - - 4,90	- - 44 - -
- - 68 - - 8,40	- 56 - - 5,40	
- - 70 - - 9,40	Zomer 54 - - 4,80	BOONEN.
- Old. 66 - - 6,90	- 56 - - 5,30	Paardeb. *f* 5, *f* 5,50 à *f* 6.
- - 68 - - 7,90	Knobbe 60 - - 5,80	
- - 70 - - 8,90	- 62 - - 6,20	Gr. Erwt. *f*
ROGGE.	HAVER.	Grauwe dito *f*
N. Inl. 60 ℔ *f* 4,20	N. Dikke 36 ℔ *f*	
- - 62 - - 4,80	- - 38 - -	ZADEN, ENZ.
- - 64 - - 5,60	- - 40 - - 3,15	Old. Koolz. *f* 12 tot *f* 15
- - 66 - - 6,30	- - 42 - - 3,35	Oml. dito *f* 12 tot *f* 15
Oude 66 - -	- - 44 - - 3,55	Zomerzaad *f*
BOEKWEIT.	- - 46 - - 3,75	G. Mosterdz. *f*
N.Gr.Zd. 60 ℔ *f* 5,95	- - 48 - - 3,95	Lijnzaad *f*
- - 62 - - 6,45	- - 50 - - 4,15	Dederzaad *f* 7 *f* 8 à *f* 9,25
- - 64 - - 6,95	N.W.Voer 36 - - 2,80	Gr. Gort *f* 7,50, *f* 8 *f* 8,75
- Zw. 60 - - 5,85	- - 38 - - 3,00	Parel dito *f* 11,50 à *f* 12,75
- - 62 - - 6,55	- - 40 - - 3,20	Raapolie per vat *f* 48,50
- - 64 - - 6,85	N. Zw. 36 - - 2,75	
Veen 64 - - 6,75	- - 38 - - 2,95	

Tarwe en Rogge tot vorige prijzen, met minder handel. — Boekweit in een doen. — Winter-Gerst prijshoudend, Zomer door schaarschheid hooger verkocht. — Dikke en Zwarte Haver niet driftiger. Blanke Voer ruim prijshoudend. — Beste Boonen wel afgaande. — Koolzaad weinig in omgegaan. — Gort als voren.

LEEUWARDEN, 6 *Maart.* De aanvoer was heden vrij groot, doch de kooplust meer beperkt, zoodat sommige artikelen bezwaarlijk de prijzen der vorige week konden opbrengen. Tarwe voor lager prijzen gekocht, puike *f* 9,70 à *f* 10,20, knappe *f* 9, ordinaire *f* 6,75 à *f* 7,90. — Rogge ongeveer als voren met minder kooplust, Inl. *f* 6,00 tot *f* 7,00. — Boekweit tot vorige prijzen met vrij goede kooplust, Vries. Zand *f* 7,55,70. — Winter-Gerst vooral puike met goede kooplust, als voren verkocht, puike *f* 4,80 à *f* 5,65, puike Zomer *f* 4,90 à *f* 5,25. — Haver in blanke soorten met goede vraag tot ruim vorige prijzen, fijne voor zaai *f* 3,75 à *f* 4,35, ord. *f* 3,40,60; Voer *f* 2,90 à *f* 3,30.

AMSTERDAM, 6 *Maart.* Tarwe bij kleinigheden onveranderd: 131 ℔ n. witte Pools. *f* 445; 130 ℔ n. b. dito *f* 420; 127 ℔ j. dito *f* 388; 125, 126 ℔ dito *f* 360; 126 ℔ o. Lubecker *f* 400; 128 ℔ n. Gelders. *f* 335; 156 ℔ n. Bovenl. *f* 343. Rogge bij gerijven tot vorige prijzen en bij partij wat lager afgegeven: 119 ℔ Archangel *f* 224, bij partij; 119 ℔ dito *f* 221, aan den molen; 117 ℔ dito *f* 221, bij gerijf; 117, 119 ℔ Petersb. *f* 217, *f* 223; 120 ℔ n. Munst. *f* 220; 144 ℔ n. Inl. *f* 218, *f* 220; 138 ℔ dito *f* 193. — Gerst hooger verkocht: 108 ℔ Knobbe *f* 200; 99, 100 ℔ Fries. Winter *f* 177, *f* 178. — Boekweit schaars en vernieuwd hooger: 118 ℔ Amersfoord *f* 250; 117 ℔ Holstein *f* 243 aan de Zaan.

Koolzaad dadelijk prijsh., op het voorjaar vast doch zonder handel, op het najaar onveranderd: Fransch 82½ p. vl.; Deensch 79 à 82 p. vl.; gering Friesch 43½ p. vl.; op 9 vat in Oct. en Nov. 78½ p. vl. — Lijnzaad in een doen: 113, 114 ℔ Bessarabië *f* 435. — Raapolie dadelijk in een doen, op levering in den beginne willig; bleef later iets flaauwer: op 6/w. *f* 53,25; vlieg. *f* 51,75; Mei *f* 50,50 à *f* 50,25; Sept. *f* 46,75 à *f* 46,50; Oct. *f* 46,50; Nov. *f* 46,50 à *f* 46,25; Dec. *f* 46,25. — Lijnolie dadelijk williger, op levering, vast: op 6/w. *f* 44,25; vlieg. *f* 43; April *f* 42,75 à *f* 42,75 à *f* 42,50; Mei *f* 43; Sept. *f* 42,50 à *f* 43; Oct. *f* 42,75 Nov. *f* 42,50; Dec. *f* 42,25 à *f* 42,50. — Hennepolie op 6/w. *f* 50,75; vlieg. *f* 49,50.

LONDEN, 4 Maart. De aanvoer van alle graansoorten, uitgenomen Haver, is tot dusver niet overvloedig geweest. Bij onbeduidenden handel zijn alle artikelen nominaal als Maandag gebleven.

Van den 6den. Granen zonder handel.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 6 *Maart.* Te geringe aanvoer van boter om den prijs te kunnen bepalen.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 6 *Maart.* Te geringe aanvoer van vee om prijzen te kunnen noteren.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 6 *Maart.*

Nederl. Werkel. Schuld 2½ pCt. 63 13/16; Dito Dito 3 pCt. 76¼; Dito Dito 4 pCt. 95⅝. — BELGIE, bij *Rothschild*, 2½ pCt. 52¼. — SPANJE, Onbep. Stukken 1¼ pCt. 24 9/16; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. 37 11/16; Dito Buitenl. 85 £ 3 pCt. 41¾. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 45¼. — RUSLAND, Oblig. bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. 104; Dito te Londen, 4½ pCt. 95½; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. 96¼. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 76¾; Dito Dito 2½ pCt. 39¾; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. 86⅞; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. 78⅝. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. 21⅜. — Wisselkoers op Londen zigt *f* 11.75; Dito 2/m. *f* 11.62½. — Londen, Consols 94. — Parijs 3 pCt. rente *f* 70.55.

ADVERTENTIEN.

ENGELSCH EN NEDERLANDSCH
BIJBEL-MAGAZIJN.

Ondergeteekende geeft kennis, dat hij, na de heropening der Scheepvaart, **ruim voorzien** is van **BIJBELS** en **TEST.** en nu weer aan alle aanvragen geregeld kan voldoen.

C. P. MEIJER, *Boekhandelaar*, tegenover Der-Akerk, bezijden de Korenbeurs, H 136.

*** Door de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, wordt met het beste succes gedebiteerd:

Aan den Haard,

Geschiedenissen uit het dagelijksche leven,
FRANZ HOFFMANN
NAVERTELD
DOOR
J. J. A. GOEVERNEUR.
PRIJS *f* 1,50.

DEN
DRENTHSCH GEMEENTE-ASSESSOR
MET ZIJNE
TWEE NEVEN
OP REIS NAAR
Amsterdam,
in 't voorjaar van 1842,
TWEE DEELEN, gr. 8vo, met PLATEN.
Prijs [*f* 8—50] ***f* 6—00.**

DE WET
BETREFFENDE
MINDERJARIGHEID EN VOOGDIJ
opgehelderd door **Practische Aanmerkingen** ; een Handboekje voor Voogden en Toeziende Voogden.
PRIJS *f* 0,50.

Bij mijn Exploit van den 7den Maart 1857 is **T. B. VAN DER VEEN,** Schippersknecht, wiens Woon- of Verblijfplaats onbekend is, aangemaand, om binnen of met **twee maanden** aan den ONTVANGER der REGISTRATIE voor de GEREGTELIJKE ACTEN te *Groningen* te **voldoen de BOETEN en KOSTEN,** hem opgelegd bij vonnis van het KANTONGEREGT te *Groningen* van den 10den Januarij 1857, met aanzegging dat, bij gebreke van dien, de opgelegde GELDBOETE zal worden **vervangen** door eene **GEVANGENISSTRAF** van **één dag.**

D. G FRITS, *Deurw.*

Vennootschap.

De ondergeteekenden geven bij deze kennis aan hunne geëerde Begunstigers en verdere belanghebbenden, dat zij eene **VENNOOTSCHAP** voor den tijd van **tien jaren** hebben aangegaan, aanvang hebbende genomen den eersten Januarij dezes jaars, onder de **Firma BENNEMA en ZOON**, en dat H. B. BENNEMA gemagtigd is voor de Firma te teekenen.

OUDE PEKELA, 5 Maart 1857.

B. J. BENNEMA.
H. J. BENNEMA.

ONDERLINGE
Brandwaarborg-Maatschappij
voor de Stad Groningen.

ALGEMEENE VERGADERING van de LEDEN en AANDEELHOUDERS in het **HERVERZEKERINGSFONDS**, op DINGSDAG den 10den Maart 1857, ten Huize van de Erven E. J. TIDDENS, in *de Beurs*, des avonds te 7 uur.

Namens het Bestuur:
HK. MIEDENDORP,
Directeur-Boekhouder.

Verloren:

Eene bruine **PORTEFEUILLE** met STALEN SLOT, inhoudende eenige FRANSCHE BRIEVEN en andere PAPIEREN, voor den vinder van geene waarde. Men wordt vriendelijk verzocht, dezelve tegen eene BILLIJKE BELOONING aan het BUREAU dezer COURANT terug te bezorgen.

Maandag den 9den Maart 1857,

des avonds te 7 uur, zullen, ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, ten Huize van A. MIDDELKOSTER, worden verhuurd, om te Hooijen en te Weiden: de LANDERIJEN bij *Koekoek* en *Harsensbosch* behoorende aan Mr. J. J. CREMERS, C. S.

Mr. J. W. QUINTUS.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS,** Notaris te *Groningen*, zullen, voor één Saizoen, publiek worden verhuurd: Op DINGSDAG den 10den Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein E. H. AALFS, voor de Ebbingepoort te *Groningen*:

Ongeveer 7 B. best **GROENLAND,** gelegen in 4 stukken aan het Selwerderdiepje; ongeveer 7 B. uitmuntend GROENLAND, gelegen in 3 stukken achter *Borgham*; ongeveer 5 B. best GROENLAND, gelegen aan den *Wolddijk*, en ongeveer 1½ B. best GROENLAND, mede aldaar; alles toebehoorende aan den Heer G. VAN BOLHUIS LIEFTINCK; in onderscheidene Perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden te zamen, als het Topgras en de Naweide ieder afzonderlijk; voorts worden verkocht: het Topgras van 2½ B. LAND, aan den Jacobijnerweg, toebehoorende aan H. RIJKENS.

En op WOENSDAG den 11den Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein D. BOLT, buiten de Steentilpoort te *Groningen*: ongeveer 6 B. uitmuntend GROENLAND, in 3 stukken, aan de Stadsgracht buiten de Steentilpoort; ongeveer 5 B. best GROENLAND, in 3 stukken, aan het Zaagmolderswegje aldaar, toebehoorende aan den Heer G. VAN BOLHUIS LIEFTINCK; ongeveer 7 B. best GROENLAND, aan het Damsterdiep aldaar, toebehoorende aan de Erven van wijlen Mejufvr. de Wedw. J. R. TIJL; ongeveer 9 B. best GROENLAND, in 4 stukken, mede aldaar, toebehoorende aan den Heer K. MAATHUIS; ongeveer 5 B. best GROENLAND, aan het einde van het Zaagmolderswegje aldaar; ongeveer 4 B. best GROENLAND, te *Euvelgunne*, en ongeveer 3½ B. best GROENLAND, aan den Boermandeweg, toebehoorende aan den Heer H. K. BAKKER; — en het TOPGRAS van ongeveer 2 B. Land, gelegen aan den Stadsweg bij *Oosterhoogebrug*, het 2de stuk, toebehoorende aan den Heer R. T. DE COCK.

Alles in onderscheiden Perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden te zamen, als Topgras en Naweide ieder afzonderlijk.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS,** Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 11den Maart 1857, des namiddags te 3 uur, ten Huize van den Kastelein R. ABELS, te *Haren*, publiek worden verkocht:

I. Eene BEHUIZING en SCHUUR met ongeveer 3 Bunders VOL EIGEN GROEN- en BOUWLAND, staande en gelegen aan den Onnerweg te *Haren*.

II. 76 Roeden, 70 Ellen HOOILAND, gelegen te *Haren*; beide toebehoorende aan T. TOL en Kinderen. Om te aanvaarden de Landerijen op Gregorie en de Behuizing op den 1sten Mei 1857.

Jaarlijksche Landverhuring
te WESTERBROEK.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS,** Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG den 12den Maart 1857, des avonds te 5 uur, ten Huize van den Kastelein H. HEUVELING, aan den Trekweg onder *Westerbroek*, ten verzoeke van den Heer H. HESSELINK, W.z., publiek worden verhuurd: Onderscheidene Perceelen WEIDE- en HOOILANDEN, gelegen te *Westerbroek* en op de *Westerbroekstermade*; om te Hooijen en Na te Weiden.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS,** Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG den 19den Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein D. BOLT, buiten de Steentilpoort te *Groningen*, voor één Saizoen publiek worden verhuurd:

Ongeveer 10 B. kostelijk GROENLAND, gelegen aan den Boermandeweg, buiten de Steentilpoort, toebehoorende aan B. P. MULDER; — ongeveer 4½ B. best GROENLAND, gelegen aan het 2de Wegje aldaar, toebehoorende aan J. KRAMER; — ongeveer 3 B. LAND, gelegen aan den Groenendijk, buiten het Kleine poortje, toebehoorende aan de Erven GEZINA BUIRMA; — ongeveer 4 B. LAND, gelegen aan het Zaagmulders wegje buiten de Steentilpoort; — ongeveer 3½ B. LAND, gelegen aan den Jacobijnerweg, toebehoorende aan den Heer H. VAN DER LAAN, — en ongeveer 3½ B. LAND, in 2 Stukken, aan den Jacobijnerweg, toebehoorende aan J. WUFFEN; — en voorts nog, ten overstaan van Mr. **J. J. CREMERS,** Notaris te *Groningen*: ongeveer 3 B. LAND, aan de Stadsgracht, — en ongeveer 4 B. LAND, aan het Zaagmulders wegje, buiten de Steentilpoort, toebehoorende aan den H.W.Geb. Heer Mr. J. C. F. Baron SAUDIS DE BOUROUILL; — alles in Perceelen, om te Hooijen en te Weiden te zamen en Top en Naweide afzonderlijk.

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA,** Notaris te *Groningen*, zullen publiek worden verhuurd, op MAANDAG den 9den Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein ELEMA, buiten de Steentilpoort te *Groningen*:

I. Ongeveer 12 B. best GROENLAND, waaronder een klein gedeelte BOUWLAND, gelegen bij *Oosterhoogebrug*, onder *Noorddijk*, laatstelijk bij J. K. DE VRIES aldaar in gebruik.

II. Ongeveer 3½ B. best GROENLAND, gelegen in twee stukken tusschen de Steentil- en Ebbingepoorten, aan de Stadsgracht te *Groningen*, laatstelijk bij H. B. SCHUITEMA in gebruik.

Alles in onderscheidene stukken, zoo om te Hooijen en te Weiden te zamen, als het Topgras en de Naweide ieder afzonderlijk. De Perceelen onder no. 1 voor één Saizoen, die onder no. 2 voor 3 jaren.

*** Mr. **W. LAMAN TRIP,** Notaris te *Groningen*, zal, op DINGSDAG den 10den Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein D. BOLT, buiten de Steentilpoort alhier, publiek, voor den tijd van één jaar, verhuren, om te Hooijen of te Weiden:

Ongeveer 25 Bunders LAND van de Plaats *WELGELEGEN*, onder *Noorddijk*; toebehoorende aan Mevrouw de Douairière de Barones van IMHOFF.

ZEEUWSCH IJPEN HOUT.

MAANDAG den 16den Maart 1857, des morgens te 11 uur, zal op de Werf van J. DE HAAN, buiten het Kleinepoortje bij *Groningen*, publiek, **voetstoots** worden verkocht:

Eene aanzienlijke partij **ZEEUWSCHE IJPEN-** en eenige **ESSCHEN STAMMEN**, aldaar liggende en van heden af te bezien.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

*** Mr. **S. REIJNDERS,** Notaris te *Appingedam*, zal, ten verzoeke van de Heeren G. PALMER HOUWERZIJL en J. SINNINGHE DAMSTÉ, op WOENSDAG den 11den Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van T. VAN SLOOTEN, te *Tjamsweer*, publiek verkoopen:

I. De VASTE BEKLEMMING van 1 B., 40 R., 70 Ellen LAND, gelegen te *Oling*, bij *Appingedam*, doende tot huur *f* 10—00.

II. 77 Roeden, 70 Ellen uitmuntend GROENLAND, gelegen bij de Westerklap, te *Appingedam*, aan het Nieuwe Kanaal, geschikt voor het Bouwen en Plaatsen van **Huizen**, voor den Aanleg en gebruik van **Tuinen** en voor de oprigting van de eene of andere **Fabrijk.**

Verhuring voor een Jaar,
bij perceelen.

Op DONDERDAG den 12den Maart 1857, des namiddags precies te 4 uur, ten Huize van den Kastelein PIETER MEIJWIS, te *Ten Post*, van 20 B. zeer oud **GROENLAND,** om te Hooijen of te Weiden, (Top en Naweide afzonderlijk) behoorende tot de Landerijen van het HUIS te *LELLENS*.

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

PALMSLAG DER GOEDEREN

van **W. KLUIVINGH** en Vrouw, ten overstaan van den Notaris Mr. **A. HOMAN**, te *Eelde*, bij HILBRANDS, 's morgens te 10 uur, op ZATURDAG den 14den Maart 1857.

Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA,
Notaris.

*** Mr. **A. MUNTINGHE CLEVERINGA,** Notaris te *Appingedam*, zal, ten verzoeke van P. J. BOER en Vrouw, op WOENSDAG den 18den Maart 1857, des voormiddags te tien uur, ten Huize van G. J. OOSTERDIJK, te *'t Zandt*, publiek verkoopen:

I. Eene **BEHUIZING** en en **SCHUUR,** zijnde eene van ouds en thans nog zeer beklante *BROODBAKKERIJ*, met de BEKLEMMING van het HEEM, doende huur *f* 3—25 en zesjarig geschenk, groot 3 R., 90 E.

II. De VASTE BEKLEMMING van een TUIN, groot 11 R., 20 E., doende jaarlijks tot huur *f* 3—60, alles staande en gelegen te *'t Zandt*.

Mr. A. MUNTINGHE CLEVERINGA.

*** Op nader te bepalen tijd en plaats, binnen kort, zal, ten verzoeke van T. P. UILDERSMA, publiek worden verkocht:

I. Eene kapitale **BOERENPLAATS,** bestaande in eene BEHUIZING en twee, grootendeels vernieuwde SCHUREN, met de VASTE, IN ALLE LINIEN VERERVENDE BEKLEMMING van 30 B., 48 R., 80 E. LAND, doende jaarlijks tot huur *f* 260—00.

II. Eene BEHUIZING, met de VASTE, ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 7 B., 45 R., 90 E. LAND, huur doende *f* 87—00; alles staande en gelegen te *Zeerijp*.

Mr. A. MUNTINGHE CLEVERINGA, *Nots.*

Te HUUR, tegen Mei:

Een **BENEDENHUIS** in de Peperstraat, voorzien van 3 KAMERS, KEUKEN, KELDER, BERGPLAATS, REGEN- en PUTWATER, benevens vele GERIJFELIJKHEDEN. Te bevragen bij

C. J. VAN HEEL,
Commissionair in Granen.

TE HUUR,

tegen den 1sten Mei: eene beklante **IJZERSMEDERIJ,** staande aan het Damsterdiep. Te bevragen bij den Eigenaar G. A. HEITBRINK.

UIT DE HAND TE KOOP:

Het van ouds bekende en neringrijke **LOGEMENT DE ALTENA,** met het daarbij behoorende kostelijk **GROENLAND,** staande en gelegen buiten de Steentilpoort te *Groningen*. Nadere informatiën te bekomen bij Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.

TE HUUR,

om, tegen den 1sten Mei 1857 te aanvaarden: twee aanzienlijke **WINKELBEHUIZINGEN,** staande en gelegen op den meestgezochten Stand in deze Stad. Te bevragen bij *Mr.* J. H. GERTSEMA, C.z.,
Notaris.

ONTVANGEN AAN HET MAGAZIJN
van UCHTMANN en ZONEN:
eene aanzienlijke partij
nieuwe Wollen Ruiten,
welke tot zeer **lage prijzen** worden aangeboden.

J. Buttinger

blijft zich aanbevelen tot het **maken van GASLEIDINGEN.** Is mede ruim voorzien van alle soorten van **ORNAMENTEN** en echte **PORSELEINEN GASBRANDERS.**

Alle **reparatie** welke in het vervolg aan door hem gemaakte **gasleidingen** of **ornamenten** mogten voorkomen, worden **kosteloos** hersteld.

Mejuffer **J. C. SMITH** betuigt door deze haren **OPREGTEN DANK** voor de menigvuldige bewijzen van BELANGSTELLING in hare ziekte ondervonden, en berigt tevens, dat zij hare **MUZIJKLESSEN** heeft HERVAT.

BEST TARWEMEEL,

1ste soort of Bloem 5 Ons 11 Cts. bij 5 *€* of meer.
2de » 5 Ons 8 Cts. »

Voorts **UIT DE HAND TE KOOP:** Een **complete KRUIDENIERS- en GRUTTERSWINKEL;** dadelijk of tegen den 1sten Mei.

H. H. BOER,
O. Kijk-in-'t Jatstraat, I 5.

Oesters,

puike soort, heden op nieuw ontvangen bij
J. P. HUISMANS.

NB. Door aanzienlijker voorraad kan ook aan **bestellingen** worden voldaan.

IETS OVER HET CONCERT VAN DE HEEREN
LITOLFF EN WIENIAWSKI.

Tijdens de wereldberoemde Pianist LITOLFF zich dezer dagen alhier bevond, bezocht hij, met de drie eerste Pianisten uit deze Stad, mijn Huis, bij welke gelegenheid hij in hun bijzijn mijne Pianino's door en door bespeelde en onderzocht. Onder het bespelen riep hij vol geestdrift tot driemaal uit: *"Dieses ist stark und kräftig; das muss ich haben,"* en verzocht mij, dit stuk dadelijk naar de Concertzaal te laten brengen, ten einde het 's avonds op zijn Concert te kunnen gebruiken. Hij verklaarde verder nog nooit zulke krachtige Pianino's te hebben bespeeld, toonde zich daarover zeer verheugd, en wenschte zoodanig stuk gaarne naar *Groningen* mede te kunnen nemen, ten einde het aldaar op zijne Concerten te bespelen. Toen nu 's avonds van het Concert alhier door den Heer LITOLFF twee stukken op de groote buitenlandsche Vleugel-Piano waren gespeeld, gelastte hij dat stuk achteruit en de *Pianino* in de plaats daarvan te zetten, waarna hij *al* de stukken van de tweede afdeeling op de Pianino uitvoerde, zonder dat één enkele toon ontstemd werd. Hieruit blijkt dus, dat de Heer LITOLFF de *Pianino* aan de Vleugel-Piano heeft voorgetrokken, daar hij anders toch wel één enkel stuk en niet verscheidene stukken op de Pianino zou hebben gespeeld. Dit Fabrikaat, dat, behalve door den Heer LITOLFF, mede door eenen THALBERG, eenen DREIJSCHOK en meer andere vermaarde Pianisten, is geroemd geworden, wordt vervaardigd in mijne Fabrijk en onder mijn opzigt door een *vijftigtal* FRIESCHE Werklieden en kan ten allen tijde tegenover het beste Buitenlandsche gekeurd en vergeleken worden. Het wordt dan ook, zoowel in Nederland, als in het Buitenland bij voortduring met graagte gekocht.

LEEUWARDEN, 5 Maart 1857.

H. SCHULZE.

In een welgelegen en gezond oord in de Prov. *Drenthe*, biedt zich bij een' PREDIKANT de GELEGENHEID aan tot **INWONING, ENZ.** voor een' **HEER** of eene **DAME**, tegen billijke vergoeding. Op fatsoenlijke bejegening zal men kunnen rekenen.

Adres onder de letters C Z, met franko Brieven, aan het BUREAU dezer COURANT.

Eene **JONGE DAME** zoekt **KOST, INWONING,** benevens **GEZELLIG HUISSELIJK VERKEER** bij de eene of andere Familie, liefst binnen de Stad *Groningen*.

Hierop reflecterende, wordt men verzocht zich ten spoedigste met franko brieven te wenden aan het BUREAU dezer COURANT, lett. Z.

In een KOFFIJHUIS

wordt met Mei verlangd een **BEDIENDE**, die tevens met PAARDEN kan omgaan, van goede getuigenis voorzien. Adres (brieven franko) bij den Boekh. S. C. VAN DER SLEESEN.

VERBETERD **LANDSBERG'S VLEKKENWATER** (de Franschen noemen het ook wel Ganthophile, Benzine, Etheroleïne, enz.) om HANDSCHOENEN en ZIJDEN LINTEN te **wasschen**; om STEARINE, WAS, OLIE, VERF, SMEER en alle andere VETVLEKKEN uit **Zijden**, **Wollen** en **gemengde Stoffen** weg te nemen zonder deze te beschadigen of de kleuren te veranderen.

De prijs van een plat vierkant Fleschje is 40 Cts. in onderstaande Depôts.

Behangers, Omslagdoeken-, Handschoenen- en Wollewasschers en andere Professionisten kunnen dit Water ook in Wijnflesschen opdoen voor *f* 1,50 de Flesch. Handschoenen en Linten behoeft men er alleen in te dompelen om ze te reinigen; BEHANGPAPIER, GRAVURES, TEEKENINGEN, ook vergulde en andere METALEN VOORWERPEN worden er mede **schoongemaakt**; het neemt **smeervlekken** uit VLOERKLEEDEN, STOELZITTINGEN en andere dergelijke VOORWERPEN.

Ieder Fleschje heeft eene gebruiksaanwijzing.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Delfzijl*, T. J. WIJNTJES; *Groningen*, C. RIKKERS, M. GAASBEEK en G. COPINGA; *Nieuwolda*, R. P. v. CALCAR; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Veendam*, O. H. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Depôts in de andere Steden.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.